

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ – ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Докторске академске студије

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Кандидат

Наталија Јевтовић

Предложени наслов теме докторске дисертације¹

Антонимско-синонимски блокови код описних придева
у српском књижевном језику

Предложени ментор

Проф. др Рајна Драгићевић

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1.1. ДАТУМ И ОРГАН КОЈИ ЈЕ ИМЕНОВАО КОМИСИЈУ

Одлуком бр. 1059/1, донетом дана 21. маја 2025, Наставно-научно веће Филолошког факултета Универзитета у Београду образовало је, уз сагласност предложених чланова, Комисију за оцену научне заснованости теме докторске дисертације докторанда Наталије Јевтовић под насловом „Антонимско-синонимски блокови код описних придева у српском књижевном језику”.

1.2. САСТАВ КОМИСИЈЕ ЗА ОЦЕНУ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

1. ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Драгана Вељковић Станковић

Звање: редовни професор

Ужа научна област: методика савременог српског језика

¹ Ако се наслов који предлаже Комисија разликује од радног наслова који је навео докторанд у Пријави, навести и радни наслов, а у одељку **4.1. Формулација наслова теме** образложити разлоге због којих је измењен.

Датум избора у звање: 17. 4. 2019.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

2. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Весна Николић

Звање: доцент

Ужа научна област: савремени српски језик

Датум избора у звање: 22. 11. 2022.

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

3. ЧЛАН КОМИСИЈЕ

Име и презиме: др Наташа Миланов

Звање: виши научни сарадник

Ужа научна област: савремени српски језик

Датум избора у звање: 24. 4. 2023.

Установа на којој је запослен: Институт за српски језик САНУ

ПОЦЕНА ПОДОБНОСТИ КАНДИДАТА ЗА ИЗРАДУ ДИСЕРТАЦИЈЕ

2.1. БИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

Наталија Јевтовић рођена је 1996. године у Београду. Похађала је Филолошку гимназију у Београду (смер: Руски језик). Филолошки факултет у Београду уписује 2014. године, на смеру Српски језик и књижевност на Катедри за српски језик са јужнословенским језицима. Дипломирала је 2018. године са просеком 9,25, када уписује мастер студије на Факултету, на смеру Српски језик – теорија и настава. Мастер рад под називом „Проблем нестабилности гласа *x* у говорима штокавског наречја” одбранила је у септембру 2019. године, пред Комисијом коју су чинили: проф. др Виктор Савић (ментор) и проф. др Александар Милановић, са највишом оценом. На мастер студијама остварила је просек оцена 9,5. Године 2019. уписује докторске студије на Факултету, модул Српски језик. Током основних, мастер и докторских студија учествује у неколико студентских конференција и летњих школа: у Летњој школи у Андрићграду (2017. године), на Студентској лингвистичкој конференцији СТУЛИКОН у Београду (2019. године), у Научно-практичној школи србистике *Доминанте српске културе* у Москви (2019. и 2021. године, други пут у онлајн формату), на научној конференцији *Савремени токови у изучавању језика, књижевности и културе* у Београду (2022. године). У склопу пројекта *Студенти студентима* на Универзитету у Београду била је један од организатора трибине *Од слепих гуслара до имејлова: српски језик кроз време* у Студентском културном центру 2018. године. Запослена је у Филолошкој гимназији у Београду од 2019. године као професор српског језика. Српски језик као страни предаје у школи за стране језике „Слово”, као и у Француској агенцији за развој.

2.2. БИБЛИОГРАФИЈА КАНДИДАТА

1. Наталија Јевтовић, „Судбина гласа *x* у говорима на територији штокавског наречја”, у: *Доминанты сербской культуры* (ур. Е. И. Якушкина), Москва: Издательство Московского университета, 39–46, 2020.

2. Наталија Јевтовић, „Српски ојконими изведени суфиксима -ово/-ево и -ов(ац)/-ев(ац)”, *Свет речи* 57/58, 15–19, 2024.

ШОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНОГ МЕНТОРА

Име и презиме ментора: др Рајна Драгићевић

Звање: редовни професор

Датум избора у звање: 15. 5. 2013. године

Установа на којој је запослен: Филолошки факултет Универзитета у Београду

Ужа област научно-истраживачког рада: савремени српски језик

Радови ментора из уже научне области којој припада тема предложене дисертације (најмање пет радова):

1.	Рајна Драгићевић, <i>Лексикологија српског језика</i> , друго издање, Београд: Завод за уџбенике, 2010.
2.	Рајна Драгићевић, „О неправим антонимима на материјалу Вукових пословица”, <i>Јужнословенски филолог</i> L, 209–218, 1994.
3.	Рајна Драгићевић, „О правим именичким и придевским антонимима”, <i>Јужнословенски филолог</i> LII, 25–39, 1996.
4.	Рајна Драгићевић, „Перспективизација придева који означавају људске особине”, <i>Српски језик</i> IV/1–2, 1999.
5.	Рајна Драгићевић, „Лексички односи и полисемија”, <i>Књижевност и језик</i> XLVIII/1–2, 121–129, 2001.
6.	Рајна Драгићевић, <i>Придеви са значењем људских особина (творбена и семантичка анализа)</i> , Београд: Институт за српски језик, Библиотека јужнословенског филолога, нова серија, књ. 18, 2001.
7.	Рајна Драгићевић, „Механизми настајања секундарних значења лексема”, <i>Српски језик</i> VIII/1–2, 221–231, 2003.
8.	Рајна Драгићевић, „Лексичка семантика”, у: <i>Лингвистика Милке Ивић</i> , уредници Предраг Пипер и Милорад Радовановић, Београд: XX век, 233–255, 2008.
9.	Рајна Драгићевић, „О значењу придева као узроку и последици њихове лексичке спојивости”, <i>Јужнословенски филолог</i> LXVII, 109–119, 2011.
10.	Рајна Драгићевић, „Нека запажања о придевској контекстуалној синонимији”, <i>Научни састанак слависта у Вукове дане</i> 41/3, <i>Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене</i> , 185–193, 2012.
11.	Рајна Драгићевић, „Семантика придева којима се означава температура у српском, македонском и руском језику”, (реферат на <i>XLVIII међународна научна конференција при Међународниот семинар за македонски јазик, литература и култура</i> , 3–4. IX, Охрид), 2021.

IV ОЦЕНА ПОДОБНОСТИ ПРЕДЛОЖЕНЕ ТЕМЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

4.1. ФОРМУЛАЦИЈА НАСЛОВА ТЕМЕ

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предложила је кандидаткињи, а она је прихватила, да из стилских разлога преформулише наслов, тако да он гласи:

Антонимско-синонимски блокови описних придева у српском књижевном језику

4.2. ПРЕДМЕТ И ЦИЉ ДИСЕРТАЦИЈЕ

Предмет рада представља анализу антонимско-синонимских блокова описних придева на материјалу српског књижевног језика. Под антонимско-синонимским блоком подразумевају се два синонимска реда која образују антонимске парове, те се унутар ових блокова развијају синонимски и антонимски односи у оквиру полисемантичке структуре сваког придева. Сваки синонимски ред има доминанту. Доминанте у антонимском односу чине центар блока, док остали придеви груписани око доминанти чине његову периферију. Ново тумачење полисемантичке структуре у српској лексикологији кроз антонимско-синонимске блокове пружа увид у структурне и семантичке особености вишезначних придева и открива у какве интеракције ове јединице ступају кроз наведене парадигматске односе. На овај начин синонимија, антонимија и полисемија не посматрају се као међусобно неповезиви и изоловани односи, већ се утврђује њихова међусобна зависност.

Циљ рада представља утврђивање закономерности према којој описни придеви у српском језику ступају у антонимско-синонимске блокове, као и начина на који ови блокови зависе од богатства и карактеристика полисемантичке структуре придева.

Потребно је описати антонимско-синонимске блокове описних придева, а затим утврдити према којим моделима се блокови образују и како се ови блокови међусобно групишу према значењу и другим карактеристикама.

Резултати ће одговорити на питање да ли је полисемантичка структура уско повезана са парадигматским односима – синонимијом и антонимијом – и какве правилности постоје у увезивању полисемије са синонимијом и антонимијом.

Даљи циљеви везују се за могућност израде антонимско-синонимског речника српског језика, у којем би се могле лексикографски објединити антонимија, синонимија и полисемија.

4.3. ОСНОВНЕ ХИПОТЕЗЕ

1. Они придеви који имају богатију полисемантичку структуру ступају у већи број антонимско-синонимских блокова. Придеви који су синтагматски ограничени неће имати велики потенцијал у формирању блокова.

2. Вишезначност је важан фактор у формирању антонимско-синонимских блокова; полисемија и могућност образовања антонимско-синонимског блока налазе се у чврстој међузависности.
3. Досадашња прелиминарна истраживања антонимско-синонимских блокова потврдила су да постоје различити типови семантичких односа унутар блокова, а то су: линијски, фокусирајући и комбиновани тип. Линијски тип подразумева да сви чланови једног синонимског реда имају одговарајуће антониме у синонимском реду супротног значења. Фокусирајући тип подразумева да сви синоними једног реда имају један заједнички антоним. Комбиновани тип представља комбинацију линијског и фокусирајућег типа (синонимски ред који има већи број чланова захтева ред супротног значења који има мањи број чланова). Очекује се да ће потпуна анализа потврдити ове типове антонимско-синонимских блокова.
4. Семантика вишезначног придева утиче на његов статус и позицију у антонимско-синонимској парадигми, као и унутар антонимско-синонимског блока.

4.4. МЕТОДЕ ИСТРАЖИВАЊА

У докторској дисертацији комбиноваће се више метода у зависности од циљева посебних поглавља. Кандидат ће се користити компоненцијалном анализом, различитим статистичким методама, теоријом прототипа, као и другим когнитивнолингвистичким методама.

4.5. ОЧЕКИВАНИ РЕЗУЛТАТИ И НАУЧНИ ДОПРИНОС ДИСЕРТАЦИЈЕ

Докторска дисертација треба да потврди или оповргне хипотезу о системности лексичког система која се манифестује снажном умреженошћу полисемије и парадигматских лексичких односа. Што лексема има више значења, она има и више блискозначних синонима који одговарају њеним секундарним значењима, а ти синоними успостављају снажне везе с одговарајућим лексемама супротног значења. Тако се велик број лексема међусобно умрежава. Ова дисертације ће показати део тих умрежавања у вези са придевима.

Очекује се да ће у докторату бити изложена концепција будућег антонимско-синонимског речника, какви постоје у Русији и другим словенским земљама.

4.6. ПРЕЛИМИНАРНИ СПИСАК ЛИТЕРАТУРЕ

1. Ћосић 2017: Павле Ћосић, *Српски речник синонима*, Београд, Нови Сад: Корнет, Прометеј, 2017.
2. РМС: *Речник српскохрватскога књижевног језика*, том I–VI (друго фототипско издање), Нови Сад: Матица српска, 1967–1976.

Библиографија

1. Апресян 1995: Юрий Дереникович Апресян, *Лексическая семантика I*, Москва: Русская академия наук, 1995.

2. Аткинс–Рандел 2008: В. Т. Sue Atkins and Michael Rundell, *The Oxford Guide to Practical Lexicography*, Oxford: Oxford University Press, 2008.
3. Бабенко 2016: Людмила Григорьевна Бабенко, *Словарь-тезаурус русских прилагательных. Распределение по тематическим группам*, Москва: Словари.ру, 2016.
4. Барбоса 1999: Osmar Barbosa, *Grande Dicionario de Sinonimos e Antonimos*, Rio de Janeiro: Ediouro, 1999.
5. Брагина 1981: Алла Алексеевна Брагина, *Синонимические отношения в лексике и словарная статья*, Современная русская лексикография, Ленинград: АН СССР, 1981.
6. Блек 1986: Макс Блек, „Метафора, фигуре и значења”, *Зборник теоријских радова* (изабрао и приредио Л. Којен), Београд: Просвета, 1986.
7. Бошков 1981: Дана Бошков, „Придевска негација префиксима (не-, а-, дис-, без-)”, *Наш језик* XXV/1–2, 63–67, 1981.
8. Бошковић 1978: Радосав Бошковић, „О прасловенским придевима на -из”, у: *Одабрани чланци и расправе*, Подгорица, 177–183, 1978.
9. Булита–Булита 1985: Erich Bulitta und Hildegard Bulitta, *Wörterbuch der Synonyme und Antonyme*, Frankfurt am Mein: Wolfgang Krüger Verlag, 1985.
10. Васић–Кнафлич 1973: Смиљка Васић, В. Кнафлич, „Развитак и усвајање значења придевских супротности”, *Зборник* 6, Београд: Институт за педагошка истраживања, 157–171, 1973.
11. Васић 1994: Смиљка Васић, *Психолингвистика*, Београд: Институт за педагошка истраживања, 1994.
12. Вебстер 1984: Webster's *New Dictionary of Synonyms: A Dictionary of Discriminated Synonyms with Antonyms and Analogous and Contrasted Words*. Springfield, Massachusetts: Merriam Webster Inc, 1984.
13. Вежбицка 1971: Anna Wierzbicka, „The Deep of Semantic Structure of Comparative Expressions”, *Linguistische Berichte* 16, Braunschweig: Vieweg, 39–45, 1971.
14. Вежбицка 1992: Анна Вежбицкая, *Семантика грамматики*, Москва, 1992.
15. Гаврилова 2014: А. С. Гаврилова, *Словарь синонимов и антонимов современного русского языка*, Москва: Аделант, 2014.
16. Георгиев–Русиков 1979: С. Георгиев, Р. Русиков, *Учебник по лексикологији на български јазик*, София, 1979.
17. Гајевска–Павлус 2007: Beata Gajewska i Marta Pawlus, *Słownik synonimów i antonimów*, Bielsko-Biala: Park, 2007. <http://libra.ibuk.pl/book/91462>
18. Готштајн 1986: Ljiljana Gotštajn, *Sinonimija u kolokacijama (sa primerima engleskog jezika naučne argumentacije)*, Novi Sad: Institut za strane jezike i književnost, 1986.
19. Грицкат 1961: Ирена Грицкат, „Прилози и њихов однос према придевима и придевским значењима”, *Наш језик*, XI/3–4, 69–80, 1961.
20. Грицкат 1961–1962: Ирена Грицкат, „О антонимији”, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* IV–V, 87–90, 1961–1962.
21. Грицкат 1989: Ирена Грицкат, „Прилошке речи посматране кроз феномен антонимије”, *Јужнословенски филолог* XLV, 1–26, 1989.
22. Грицкат 1990: Ирена Грицкат, „Прилог дискусији о описним и односним придевима у српскохрватском језику”, *Наш језик* XXVIII/4–5, 214–223, 1990.
23. Грос и др. 1989: Derek Gross, Ute Fischer and George A. Miller, „The Organization of Adjectival Meanings”, *Journal of Memory and Language*, 28, 92–106, 1989.

24. Грос–Милер 1990: Derek Gross and Katherine J. Miller, „Adjectives in WordNet”, *International Journal of Lexicography* 3(1), 265–277, 1990.
25. Дајковић 1994: Jovan Dajković, *Englesko-srpski/srpsko-engleski rečnik sinonima i antonima s fonetskim izgovorom*, Beograd: PS „Grmeč AD Privredni pregled”, 1994.
26. Драгићевић 1994: Рајна Драгићевић, „О неправим антонимима на материјалу Вукових пословица”, *Јужнословенски филолог* L, 209–218, 1994.
27. Драгићевић 1996: Рајна Драгићевић, „О правим именичким и придевским антонимима”, *Јужнословенски филолог* LII, 25–39, 1996.
28. Драгићевић 1997/1998: Рајна Драгићевић, „О антонимима кроз вежбања”, *Свет речи* 4–5, 32–33, 1997/1998.
29. Драгићевић 1998: Рајна Драгићевић, „О хомонимији”, *Свет речи*, 6/7/8, 81–82, 1998.
30. Драгићевић 1999а: Рајна Драгићевић, „Перспективизација придева који означавају људске особине”, *Српски језик* IV/1–2, 1999.
31. Драгићевић, 1999б: Рајна Драгићевић, „О могућим семантичким интерпретацијама придева горд и грд”, *Јужнословенски филолог* LV, 29–36, 1999.
32. Драгићевић 2000: Рајна Драгићевић, „Нека запажања о семантици придевских деривата у савременом српском језику”, *Исследования по славянским языкам* 5, 189–196, Корейская ассоциация славистов, Сеул, 2000.
33. Драгићевић 2001а: Рајна Драгићевић, „Лексички односи и полисемија”, *Књижевност и језик* XLVIII/1–2, 121–129, 2001.
34. Драгићевић 2001б: Рајна Драгићевић, „Синонимија”, *Свет речи* 13–14, 50–52, 2001.
35. Драгићевић 2001в: Рајна Драгићевић, *Придеви са значењем људских особина (творбена и семантичка анализа)*, Београд: Институт за српски језик, Библиотека јужнословенског филолога, нова серија, књ. 18, Београд, 2001.
36. Драгићевић 2002: Рајна Драгићевић, „Придеви са значењем људских особина као део Деривационо-семантичког речника српског језика”, *Међународни научни скуп о лексикографији и лексикологији: Дескриптивна лексикографија стандардног језика и њене теоријске основе*, Нови Сад – Београд, 111–117, 2002.
37. Драгићевић 2003: Рајна Драгићевић, „Механизми настајања секундарних значења лексема”, *Српски језик* VIII/1–2, 221–231, 2003.
38. Драгићевић 2005: Рајна Драгићевић, „Деривациона гнезда чланова антонимског пара”, у: *Србистички прилози: зборник у част професора Славка Вукомановића*, Филолошки факултет, Београд, 93–98, 2005.
39. Драгићевић 2006: Рајна Драгићевић, „Семантички односи слични полисемији”, *Научни састанак слависта у Вукове дане* 35/1, Београд, 227–235, 2006.
40. Драгићевић 2007: Рајна Драгићевић, *Лексикологија српског језика*, Београд: Завод за уџбенике, 2007.
41. Драгићевић 2008: Рајна Драгићевић, „Лексичка семантика”, у: *Лингвистика Милке Ивић*, уредници Предраг Пипер и Милорад Радовановић, Београд: XX век, 233–255, 2008.
42. Драгићевић 2009: Рајна Драгићевић, „Утицај полисемије на творбу речи”, *Књижевност и језик* LVI/1–2, 147–155, 2009.
43. Драгићевић 2011: Рајна Драгићевић, „О значењу придева као узроку и последици њихове лексичке спојивости”, *Јужнословенски филолог* LXVII, 109–119, 2011.

44. Драгићевић 2012а: Рајна Драгићевић, „Ка основном лексичком фонду српског језика”, *Семинар српског језика, књижевности и културе*, Предавања 1, Београд: Међународни славистички центар на Филолошком факултету, 121–131, 2012а.
45. Драгићевић 2012б: Рајна Драгићевић, „Нека запажања о придевској контекстуалној синонимији”, *Научни састанак слависта у Вукове дане 41/3, Српски језик и његови ресурси: теорија, опис и примене*, 185–193, 2012.
46. Драгићевић 2012в: Рајна Драгићевић, „Лексикологија и граматика у школи”, *Методички огледи*, Београд: Учитељски факултет Универзитета у Београду, 2012.
47. Драгићевић 2013: Рајна Драгићевић, „О прасловенском слоју лексике савременог српског језика”, у: *Лексика. Граматика. Дискурс, зборник радова у част В. Васић*, уредници М. Алановић, Ј. Дражић, Г. Штасни, Г. Штрбац, Нови Сад: Филозофски факултет, 59–74, 2013.
48. Драгићевић 2017: Рајна Драгићевић, „Негативна маркираност придева на -ав у савременом српском језику с погледом на ситуацију у другим јужнословенским језицима”, *Наш језик*, XLVIII/3–4, 19–30, 2017.
49. Драгићевић 2018: Рајна Драгићевић, *Српска лексика у прошлости и данас*, Нови Сад: Матица српска, 2018.
50. Драгићевић 2020: Рајна Драгићевић, *Граматика у огледалу семантике*, Београд: Чигоја, 2020.
51. Драгићевић 2021: Рајна Драгићевић, „Семантика придева којима се означава температура у српском, македонском и руском језику”, (реферат на *XLVIII међународна научна конференција при Међународниот семинар за македонски јазик, литература и култура*, 3–4. IX, Охрид), 2021.
52. Драчук 2006: Н. В. Драчук, *Полисемия как один из факторов формирования антонимосинонимических блоков (на материале качественных прилагательных русского языка)*, Волгоград: Волгоградский государственный педагогический университет, 2006.
53. Ђеон и др. 2009: Hyeon-Ae Jeon, Kyoung-Min Lee, Young-Bo Kim and Zang-Hee Cho, „Neural substrates of semantic relationships: Common and distinct left-frontal activities for generation of synonyms vs. antonyms”, *Neuroimage*, 48, 449–457, 2009.
54. Згуста 1991: Ладислав Згуста, *Приручник лексикографије* (у преводу Данка Шипке), Сарајево; Свјетлост, 1991.
55. Иванова 1981: В. А. Иванова, *Антонимия в системе языка*, Кишинев: Штиинца, 1982.
56. Ивић 1978: Милка Ивић, „О српскохрватским реченичним прилозима”, *Јужнословенски филолог XXXIV*, 1–16, 1978.
57. Ивић 1979: Милка Ивић, „О српскохрватским прилозима ’за начин’”, *Јужнословенски филолог XXXV*, 1–19, 1979.
58. Ивић 1981: Милка Ивић, „О прилозима у вези са неким типолошким карактеристикама српскохрватске реченице”, *Научни састанак слависта у Вукове дане. књ. 7/1*, 307–312, 1981.
59. Ивић 1995а: Милка Ивић, „О придевским образовањима типа пун пунцат”, *О зеленом коњу, нови лингвистички огледи*, Београд, 319–331, 1995.
60. Ивић 1995б: Милка Ивић, „О семантичким околностима од којих зависи обавезна детерминација квалификативног типа”, *Лингвистички огледи* (друго издање), 187–194, Београд, 1995.
61. Јакобсон–Хале 1971: Roman Jakobson, Morris Halle, *Fundamentals of language*, Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 1971.

62. Јакић 2014: Милена Јакић, „Парадигматски лексички односи у српским описним речницима”, у: *Савремена српска лексикографија у теорији и пракси* (колективна монографија), (ур.) Р. Драгићевић, Београд: Филолошки факултет, 167–193, 2014.
63. Јакић 2015а: Милена Јакић, „Формално означавање антонимије у Речнику САНУ”, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику* LVIII/1, 155–178, 2015.
64. Јакић 2015б: Милена Јакић, „Неформализована употреба антонима у лексикографским чланцима Речника САНУ”, *Наш језик* XLVI 3–4, 39–57, 2015.
65. Јакић 2016: Милена Јакић, *Придевска антонимија у речнику, контексту и когнитивном систему* (необјављена докторска дисертација), Београд: Филолошки факултет, 2016.
66. Јакић Шимшић 2022: „Процена заступљености језичких феномена на примеру антонимије и њен утицај на језичка истраживања”, у: *Актуелна питања лексикологије и лексикографије српског језика*, Андрићград: Андрићев институт, 2022.
67. Кликовац 2004: Душка Кликовац, *Метафоре у мишљењу и језику*, Београд: XX век, 2004.
68. Костић–Васић 1966: Ђорђе Костић, Смиљка Васић, *Варирање значења придева „слободан” са узрастом*, Београд: Институт за експерименталну фонетику и патологију говора, 1966.
69. Костић 2006: Наташа Костић, *Антонимија у енглеском и српском језику: семантичко-прагматичка анализа*, Београд: Филолошки факултет, 2006.
70. Костић 2010: Nataša Kostić, „Neke pravilnosti u upotrebi antonima u elektronskom korpusu engleskog jezika”, *Riječ*, nova serija, 3, 47–60, 2010.
71. Костић 2011: Наташа Костић, „Релација антонимије у улози помоћног контраста у писаном тексту”, *Српски језик*, XVI, 465–484, 2011.
72. Котелова 1975: Надежда Захаровна Котелова, *Значение слова и его сочетаемость*, Ленинград: Наука, 1975.
73. Кристал 1996: Devid Kristal, *Kembrička enciklopedija jezika*, priređivači B. Hlebec, I. Klajn, S. Trudić, Beograd: Nolit, 1996.
74. Круз 1991: David Alan Cruse, *Lexical Semantics*, Cambridge: Cambridge University Press, 1991.
75. Круз 1994: David Alan Cruse, „Prototype theory and lexical relations”, *Rivista di linguistica*, 6, 167–188, 1994.
76. Кузнецова 1982: Е. В. Кузнецова, *Лексикология русского языка*, Москва: Высшая школа, 1982.
77. Лалевић 2004: Миодраг Лалевић, *Синоними и сродне речи српскохрватског језика*, Београд: Нолит, 2004.
78. Лејкоф–Џонсон 1980: George Lakoff and Mark Johnson, *Metaphors We Live By*, Chicago: University of Chicago Press, 1980.
79. Лин и др. 2003: Dekang Lin, Shaojun Zhao, Lijuan Qin and Ming Zhou, „Identifying Synonyms among Distributionally Similar Words”, in: *Proceedings of the 18th International Joint Conference on Artificial Intelligence*, 3, 1492–1493, 2003.
80. Лажонс 1977: John Lyons, *Semantics* (Volume I), Cambridge, London, New York, Melbourne: Cambridge University Press, 1977.
81. Матијашевић 1982: Јелка Матијашевић, „О синонимији и синонимима”, *Лексикологија и лексикографија, Зборник реферата*, Београд – Нови Сад, 115–131, 1982.

82. Михаљевић–Шарић 1994: Milica Mihaljević i Ljiljana Šarić, „Model rječnika antonima u hrvatskome jeziku (u usporedbi s takvim rječnicima u drugim jezicima)”, u: *Prvi slavistički kongres, Zbornik radova I*, Zagreb, 95–109, 1994.
83. Мордкоф 1963: Arnold Mordkoff, „An empirical test of the functional antonymy of semantic differential scales”, *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior*, 2, 504–508, 1963.
84. Московљевић 1937: Милош Московљевић, „Једно ретко значење речи поштен и поштење”, *Наш језик*, стара серија, V/9–10, 278–280, 1937.
85. Марфи 2003: M. Lynn Murphy, *Semantic Relation and the Lexicon. Antonymy, Synonymy, and Other Paradigms*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003.
86. Мршевић 1997: Драгана Мршевић, „Глаголи супротног значења”, *Књижевност и језик*, бр. 2–3, 226–237.
87. Мхамед 2017: Н. Б. Мхамед, *Антонимо-синонимически блок „худой-толстый” в современном русском языке (функционально-семантический аспект)*, Санкт Петербург: Санкт-петербургский государственный университет, 2017.
88. Новиков 1973: А. А. Новиков, *Антонимия в русском языке*, Москва: МГУ, 1973.
89. Павловић 1953а: Миливој Павловић, „Значење придева с наставком -аст и његових варијаната”, *Наш језик*, IV/1–2, 9–24, 1953.
90. Павловић 1953б: Миливој Павловић, „Значење придева с наставком -аст и његових варијаната”, *Наш језик*, IV/3–4, 99–114, 1953.
91. Павловић 1953в: Миливој Павловић, „Значење придева с наставком -аст и његових варијаната”, *Наш језик*, IV/5–8, 175–195, 1953.
92. Парадиз и др. 2009: Carita Paradis and Caroline Willners and Steven Jones, „Good and bad opposites. Using textual and experimental techniques to measure antonym canonicity”, *The mental lexicon*, 4(3), 380–429, 2009.
93. Петровић 2005: Bernardina Petrović, *Sinonimija i sinonimičnost u hrvatskome jeziku*, Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, 2005.
94. Пипер и сар. 2005: Предраг Пипер, Рајна Драгићевић и Марија Стефановић, *Асоцијативни речник српског језика (I део; од стимулуса ка реакцији)*, Београд: Београдска књига, Службени лист СЦГ, Филолошки факултет у Београду, 2005.
95. Пипер и др. 2022: Предраг Пипер, Иван Клајн и Рајна Драгићевић, *Нормативна граматика српског језика (четврто, измењено и допуњено издање)*, Нови Сад: Матица српска, 2022.
96. Пернишка–Василева 2014: Емилия Пернишка, Стефка Василева, *Речник на антонимите в българския език (Второ допълнено и преработено издание)*, София: Наука и изкуство, 2014.
97. Премк 1982: Даринка Гортан Премк, „Синонимски низ у лексикографској дефиницији”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 12/2, 45–50, 1982.
98. Премк 1984: Даринка Гортан Премк, „Полисемија и хомонимија у српскохрватском језику”, *Јужнословенски филолог*, књ. 40, Београд, 1984.
99. Премк 1984–1985: Даринка Гортан Премк, „Још о регуларној полисемији”, у: *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, књ. 27–28, Нови Сад, 1984–1985.
100. Премк 1990а: Даринка Гортан Премк, „Реч као јединица лексичког система”, *Преводилац*, 1–2, 1990.
101. Премк 1990б: Даринка Гортан Премк, „О неким моделима метафоричне полисемантичке дисперзије”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 20/2, Београд – Нови Сад, 1990.

102. Премк 1992а: Даринка Гортан Премк, „О лексичкој синонимији”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 22/2, Београд – Нови Сад, 1992.
103. Премк 1992б: Даринка Гортан Премк, „Лексичка синонимија у дескриптивним речницима и у језику уопште”, *Конфронтациона проучавања српског и других словенских језика*: зборник теза и резимеа Саопштења са научног колоквијума одржаног 8. маја 1992, на Филолошком факултету у Београду, Катедра за славистику и Центар за научноистраживачки рад Филолошког факултета, стр. 5–6, 1992.
104. Премк 1995: Даринка Гортан Премк „Метафора, метонимија и синегдоха у језику и стилу”, *Научни састанак слависта у Вукове дане*, књ. 23/2, Београд, 1995.
105. Премк 1997: Даринка Гортан Премк, *Полисемија и организација лексичког система у српском језику*, Београд: Институт за српски језик САНУ, 1997.
106. Премк 2010: Даринка Гортан Премк, „Синонимија и синоними у македонском језику и словенским језицима уопште”, *XXXVI научна конференција на Међународен семинар за македонски јазик, литература и култура* (Охрид 24–25. август 2009), Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј”, Међународен семинар за македонски јазик, литература и култура, 7–12, 2010.
107. Прђић 2008: Tvrtko Prčić, *Semantika i pragmatika reči*, Novi Sad: Zmaj, 1997.
108. Ристић 1990: Стана Ристић, *Начински прилози у савременом српскохрватском језику (лексичко-граматички приступ)*, Београд: Институт за српски језик САНУ, 1990.
109. Силвијера 2013: Natalia Silveira, „Learning to identify antonyms”, <http://studylib.net/doc/8292155/learning-to-identify-antonyms>
110. Станојчић–Поповић 2016: Живојин Станојчић и Љубомир Поповић, *Грамматика српског језика за I, II, III, IV разред средње школе*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства. 2016.
111. Стевановић 1963: Михаило Стевановић, „Придеви с наставцима -ив и -љив“, *Наш језик* XIII/3–5, 197–207, 1963.
112. Стевановић 1986: Михајло Стевановић, *Савремени српскохрватски језик (Грамматички системи и књижевнोजезичка норма)*, књига I, *Фонетика, Морфологија*, Београд: Научна књига, 1986.
113. Стијовић 1983: Рада Стијовић, „Префиксација придева у српскохрватском књижевном језику”, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 36(1), 99–130, 1983.
114. Стијовић 1996: Рада Стијовић, „О компаративу придева с префиксима о- и по-”, *Наш језик*, XXXI/1–5, 106–109, 1996.
115. Сосир 1960: Ferdinand deSoussure, *Cours de Linguistique generale*, Paris: Payot, 1960.
116. Спунер 1999: Alan Spooner, *A Dictionary of Synonyms and Antonyms*, Oxford– New York: Oxford University Press, 1999.
117. НАРКТ 1978: *The New American Roget's College Thesaurus in Dictionary Form* (The Latest Version of Roget's Original Masterpiece of Synonyms and Antonyms), New York: Signet, 1978.
118. Тафра 1982: Бранка Тафра, „Синонимија”, *Лексикологија и лексикографија*, Зборник реферата, Београд – Нови Сад, 1982.
119. Тополска 1983: Topolska Z., „О implikaciji semantycznej: przymiotnik – rzeczownik”, *Македонски јазик*, XXXIV, 51–87, 1983.
120. Тошовић 1993: Бранко Тошовић, „Глаголска антонимија у руском и српскохрватском језику”, *Зборник Матице српске за славистику*, 43, 89–95, 1993.

121. Федорова 2019: Татьяна Федорова, *Словарь синонимов и антонимов русского языка. 40 000 слов*, Москва: Стандарт, 2019.
122. Федосов 1990: Юрий Викторович Федосов, *Строение антонимо-синонимического словаря русского языка* (диссертација кандидата филолошких наука), Москва, 1990.
123. Федосов 1997: Юрий Викторович Федосов, „Семантическая структура антонимо-синонимического блока и ее описание”, *Семасиологические аспекты значения*, 125–133, Волгоград, 1997.
124. Федосов 2001: Юрий Викторович Федосов, *Принципы построения идеографического антонимо-синонимического словаря русского языка* (монография), Волгоград: Перемена, 2001.
125. Фелбаум и др. 1993: Christiane Fellbaum, Derek Gross and Katherine Miller, „Adjectives in WordNet”, in: Miller et al. „Five Papers in WordNet”, *Technical Report*, Cognitive Science Laboratory, Princeton: Princeton University, 26–39, 1993.
126. Фелбаум 1995: Christiane Fellbaum, „Co-Occurrence and Antonymy”, *International Journal of Lexicography*, 8(4), 281–303, 1995.
127. Хартман 1998: Gregory J. Hartmann, *Dictionary of Lexicography*, London– New York: Routledge, 1998.
128. Хаусман и др. 1990: Franz Joseph Hausmann, „Das Antonymenwörterbuch”, *Wörterbücher / Dictionaries / Dictionnaires. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie / An International Encyclopedia of Lexicography / Encyclopédie internationale de lexicographie, Zweiter Teilband / Second Volume, / Tome Second*, in: F. J. Hausmann, O. Reichmann, H. E. Wiegand, L. Zgusta (Eds). Berlin–New York: Walter de Gryter, 1081–1083, 1990.
129. Худечек–Михаљевић 2008: Lana Hudeček i Milica Mihaljević, „Veznička sinonimija i antonimija u hrvatskoj leksikografiji”, *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje* 34, 167–199, 2008.
130. Чарлс–Милер 1989: Walter G. Charles and George A. Miller, „Context of antonymous adjectives”, *Applied Psycholinguistics*, 357–375, 1989.
131. Цоунс 2002: Steven Jones, *Antonymy. A Corpus-based perspective*, London– New York: Routledge, 2002.
132. Цоунс и др. 2007: Steven Jones, Carita Paradis, M. Lynne Murphy and Caroline Willners, „Googling for ‚Opposites‘: A Web-based Study of Antonym Canonicity”, *Corpora*, 2(2), 129–154, 2007.
133. Цоунс и др. 2015: Steven Jones, M. Lynne Murphy, Carita Paradis and Caroline Willners, *Antonyms in English. Construals, Constructions and Canonicity*, Cambridge: Cambridge University Press, 2015.
134. Џустесон–Кац 1991: John S. Justeson and Slava M. Katz, „Co-occurences of Antonymous Adjectives and Their Contexts”, *Computational Linguistics*, 17(1), 1–19, 1991.
135. Џустесон–Кац 1992: John S. Justeson and Slava M. Katz, „Redefining Antonymy: The Textual Structure of a Semantic Relation”, *Literary and Linguistic Computing*, 7(3), 176–184, 1992.
136. Шипка 1988: Данко Шипка, „Симетрија и асиметрија у антонимским релацијама”, *Наш језик XXVIII/4–5*, 295–302, 1988.
137. Шипка 1998: Данко Шипка, *Основи лексикологије и сродних дисциплина*, Нови Сад: Матица српска, 1998.
138. Ђојат 1959: Antun Šojat, „Pridjevski nastavci -iv i -ljiv”, *Filologija* 2, 93–108, 1959.

139. Штасни 2009: Гордана Штасни, „Номинација фази вредности између антонимских полова”, *Зборник Матице српске за филологију и лингвистику*, 52(2), 135–146, 2009.

V ЗАКЉУЧАК О ОЦЕНИ НАУЧНЕ ЗАСНОВАНОСТИ ТЕМЕ

Увидом у биографију и библиографију Комисија констатује да кандидат **Наталија Јевтовић** испуњава све услове за израду докторске дисертације, што је показао и на усменој одбрани теме одржаној дана 16. јула 2025. године пред Комисијом за оцену научне заснованости теме докторске дисертације.

Комисија констатује да **др Рајна Драгићевић** испуњава услове предвиђене Стандардима за акредитацију студијских програма докторских академских студија и сагласна је да за предложену тему буде ментор.

На основу свега наведеног о предмету, хипотезама, постављеним циљевима, методу рада и очекиваним резултатима, Комисија констатује да је предложена тема „Антонимско-синонимски блокови описних придева у српском књижевном језику” својом сложеностју, актуелношћу и значајем за научну област којој припада подобна за израду докторске дисертације.

Комисија за оцену научне заснованости теме докторске дисертације предлаже Наставно-научном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду да донесе одлуку о прихватању позитивног Извештаја о оцени научне заснованости теме „Антонимско-синонимски блокови описних придева у српском књижевном језику”, коју је предложио кандидат Наталија Јевтовић, да за ментора именује др Рајну Драгићевић и да је, у складу са прописима, упути Већу научних области друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду на разматрање.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ:

1. _____
др Драгана Вељковић Станковић
председник Комисије
2. _____
др Весна Николић
члан Комисије
3. _____
др Наташа Миланов
члан Комисије